

Beleidsregels tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek gemeente Boxtel: 2025, 2026 en 2027

Gelet op

De artikelen 4:81, eerste lid, 4:83 en 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht;

- Titel 4.3 van de Algemene wet Bestuursrecht;
- Artikel 35 van de Participatiewet (PW);

Overwegende dat het college van burgemeester en wethouders (hierna het college).

- Het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden een huishouden bijzondere bijstand kan worden verstrekt of geweigerd als gevolg van de zogenoemde 'alleenverdienersproblematiek' en
- Daartoe beleidsregels wenst vast te stellen;

Besluit:

Vast te stellen 'Beleidsregels tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek gemeente Boxtel: 2025, 2026 en 2027

Gelet op artikel 78gg Participatiewet

Overwegende, dat het college van burgemeester en wethouders (hierna het college):

- Het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden een huishouden een vaste tegemoetkoming kan worden verstrekt of geweigerd en
- Daartoe beleidsregels wenst vast te stellen;

Artikel 1 Begripsbepalingen

1.1. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a) Alleenverdiener: het huishouden dat: een inkomen heeft uit een uitkering, niet zijnde een uitkering op grond van artikel 19 Participatiewet, eventueel aangevuld met een uitkering op grond van de Participatiewet en;
- b) Vergeleken met een vergelijkbaar huishouden, waarvoor het inkomen uit enkel een uitkering op grond van artikel 19 Participatiewet bestaat, een lager bedrag aan tegemoetkomingen met toepassing van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen ontvangt, als gevolg van de verschillende afbouwpaden van de dubbele algemene heffingskorting, bedoeld in artikel 37, tweede lid, Participatiewet en in artikel 8.9 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en;
- c) Een netto-inkomen en tegemoetkomingen met toepassing van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen ontvangt dat in totaal lager ligt dan bij een vergelijkbaar huishouden waarvoor het inkomen uit een uitkering enkel bestaat uit een uitkering op grond van artikel 19 Participatiewet, vanwege hetgeen genoemd is onder sub b.

1.2. Huishouden: twee personen die fiscaal partner en toeslagpartner van elkaar zijn voor het jaar waarop de tegemoetkoming betrekking heeft.

1.3. Vaste tegemoetkoming: het bedrag dat over de kalenderjaren 2025, 2026 en 2027 per jaar wordt vastgesteld bij ministeriële regeling in het kader van artikel 78gg, Participatiewet.

Artikel 2 Ambtshalve toekenning

Toekenning op basis van lijst belastingdienst

2.1. Het college kent aan ieder huishouden waarvan voor het betreffende kalenderjaar het Burgerservicenummer van de meestverdienende partner is verstrekt aan het college op grond van artikel 78gg, vijfde lid, Participatiewet, ambtshalve de vaste tegemoetkoming voor dat kalenderjaar toe.

2.2. Het college kent de vaste tegemoetkoming over 2025 ambtshalve toe aan het huishouden, indien:

- a) Het huishouden voor 2025 nog geen vaste tegemoetkoming toegekend heeft gekregen;
- b) Voor 2025 het Burgerservicenummer van de meestverdienende partner in het huishouden niet is verstrekt aan het college op grond van artikel 78gg, vijfde lid, Participatiewet;
- c) Op basis van gegevens afkomstig uit de gemeentelijke administratie, eerdere aanvragen in fase I, of de door de belastingdienst via inlichtingenbureau verstrekte BSN-lijst, vermoedt het college dat het huishouden aanspraak kan maken op de vaste tegemoetkoming.
- d) Er zich tussentijds geen relevante wijzigingen hebben voorgedaan in de situatie van het huishouden of de achterliggende wetten; en
- e) De meestverdienende partner ingeschreven staat in de gemeente.

- f) Het huishouden voldoet aan de omschrijving zoals bedoel in artikel 1 lid 1.1. en lid 1.2.
- 2.3. Het college kent de vaste tegemoetkoming over de jaren 2026 en/of 2027 ambtshalve toe aan het huishouden, indien:
- a) Het huishouden voor 2026 en/of 2027 nog geen vaste tegemoetkoming toegekend heeft gekregen;
 - b) Voor 2026 en 2027 het Burgerservicenummer van de meestverdienende partner in het huishouden niet is verstrekt aan het college op grond van artikel 78gg, vijfde lid, Participatiewet;
 - c) Op basis van gegevens afkomstig uit de gemeentelijke administratie, eerdere aanvragen in fase I, of de door de belastingdienst via inlichtingenbureau verstrekte BSN-lijst, vermoedt het college dat het huishouden aanspraak kan maken op de vaste tegemoetkoming.
 - d) Er zich tussentijds geen relevante wijzigingen hebben voorgedaan in de situatie van het huishouden of de achterliggende wetten en
 - e) De meestverdienende partner ingeschreven staat in de gemeente.
- 2.4. Er wordt geen tegemoetkoming alleenverdienersproblematiek verstrekt aan huishoudens of gezinsleden die voor hetzelfde toeslagenjaar reeds via een andere gemeente of regeling een tegemoetkoming hebben ontvangen ter compensatie van de Alleenverdienersproblematiek

Artikel 3 Aanvraag op uitnodiging

- 3.1. Het college nodigt een huishouden uit om over 2025 een aanvraag voor de vaste tegemoetkoming in te dienen indien:
- a. Het huishouden voor het kalenderjaar 2025 nog geen vaste tegemoetkoming toegekend heeft gekregen;
 - b. Voor het kalenderjaar 2025 het Burgerservicenummer van de meestverdienende partner in het huishouden niet is verstrekt aan het college op grond van artikel 78gg, vijfde lid, Participatiewet;
 - c. Op basis van de bij het college bekende gegevens het college vermoedt dat het huishouden aanspraak kan maken op de vaste tegemoetkoming en
 - d. De meestverdienende partner ingeschreven staat in de gemeente.
- 3.2. Het college nodigt het huishouden uit om over 2026 en/of 2027 een aanvraag voor de vaste tegemoetkoming in te dienen, indien:
- a. Het huishouden voor 2026 en/of 2027 nog geen vaste tegemoetkoming toegekend heeft gekregen;
 - b. Voor 2026 en 2027 het Burgerservicenummer van de meestverdienende partner in het huishouden niet is verstrekt aan het college op grond van artikel 78gg, vijfde lid, Participatiewet;
 - c. Op basis van de bij het college bekende gegevens het college vermoedt dat het huishouden aanspraak kan maken op de vaste tegemoetkoming en
 - d. De meestverdienende partner ingeschreven staat in de gemeente.

Artikel 4 Aanvraag zelfmelder

- 4.1. Het huishouden kan een aanvraag om een vaste tegemoetkoming indienen bij het college.
- 4.2. De aanvraag om een vaste tegemoetkoming kan vormvrij worden ingediend bij het college.
- 4.3. Het college beoordeelt of de aanvrager, als bedoeld in artikel 1.1 alleenverdiener is.
- 4.4. Het college beoordeelt of de meestverdienende partner in het huishouden op de datum van aanvraag inwoner van de gemeente is en het huishouden voor het betreffende jaar nog geen vaste tegemoetkoming heeft ontvangen.
- 4.5. Bij de vaststelling van het inkomen om te bepalen of het huishouden tot de doelgroep van alleenverdieners behoort, telt alleen het inkomen van beide fiscale - en toeslagpartners mee.
- 4.6. Als er sprake is van een vast maandinkomen, toetst het college het inkomen van de meest recente maand van het jaar voorafgaand aan de datum van aanvraag. Het college rekent dit maandinkomen om naar een verwacht jaarinkomen.
- 4.7. Als er sprake is van een variabel maandinkomen, toetst het college het inkomen van de meest recente drie achtereenvolgende maanden voorafgaand aan de datum van aanvraag. Het college rekent deze maandinkomens om naar een verwacht jaarinkomen.
- 4.8. Als de definitieve aanslag inkomstenbelasting of definitieve beschikking voor toeslagen over het kalenderjaar waarover de vaste tegemoetkoming wordt aangevraagd al bekend is, dan gebruikt het college het belastbaar jaarinkomen waar deze aanslag of beschikking op is gebaseerd.
- 4.9. Bij de vaststelling van het vermogen hanteert het college de vermogensgrens van de zorgtoeslag zoals die geldt voor het kalenderjaar waarover de vaste tegemoetkoming wordt aangevraagd.

- 4.10. Het peilmoment van het vermogen is 1 januari 00:00 van het kalenderjaar waarover de vaste tegemoetkoming wordt aangevraagd.
- 4.11. De vaste tegemoetkoming over de kalenderjaren 2025, 2026 en 2027 wordt uiterlijk 31 december 2028 aangevraagd.

Artikel 5 Toekenning

- 5.1. Het college kent de vaste tegemoetkoming eenmaal voor het betreffende kalenderjaar toe en voor het gehele bedrag

Artikel 6 Verstrekking

- 6.1. Het college verstrekt de vaste tegemoetkoming in één keer voor het betreffende kalenderjaar toe en voor het gehele bedrag. De verstrekking van de tegemoetkoming voor het betreffende kalenderjaar loopt door als het huishouden uit de gemeente verhuist.

Artikel 7 Ingangsdatum

- 7.1. Deze beleidsregels treden met terugwerkende kracht in werking met ingang van 1 januari 2025.

Artikel 8 Hardheidsclausule

- 8.1. Met toepassing van artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende worden afgeweken van deze beleidsregels, indien toepassing hiervan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 9 Inwerktreding, looptijd en citeertitel

- 9.1. Deze beleidsregels blijven van toepassing op vóór 1 juli 2029
 - a. Ingediende aanvragen: en
 - b. Tegen bezwaar-en beroepschriften, ingediend tegen de met toepassing van deze beleidsregels genomen beslissingen
- 9.2. Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek gemeente Boxtel 2025, 2026 en 2027.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel op 10 februari 2026

*De burgemeester,
R.S. van Meygaarden.*

*De secretaris,
V.C. Fijneman.*

Nota van toelichting

Achtergrond:

Iedereen in Nederland heeft recht op een besteedbaar inkomen op het bestaansminimum. Dit bedrag is afhankelijk van leeftijd en leefsituatie. Mensen met lage inkomens krijgen extra ondersteuning door middel van toeslagen. Een groep huishoudens ontvangt door een ongelukkige samenloop van wet- en regelgeving te weinig toeslagen. Dit heeft nadelige gevolgen voor het netto-inkomen van deze huishoudens. Zij ontvangen een netto-inkomen dat lager is dan een vergelijkbaar (echt)paar met bijstand en maximale toeslagen. Daarmee komen zij netto uit onder het bestaansminimum. Deze omstandigheden noemen we de alleenverdienersproblematiek.

Deze problematiek ontstond in 2009 toen de overdraagbaarheid van de Algemene Heffingskorting gefaseerd werd afgebouwd (volledige afbouw in 2023), en daarbij een andere afbouw volgde dan de bijstandsuitkering (volledige afbouw in 2039). Het wegnemen van deze ongewenste situatie wordt in 3 fasen gecorrigeerd waarbij het rijk gemeenten heeft verzocht hierbij te ondersteunen in fase 1 en 2.

Fase 1: Gemeenten helpen het rijk in 2023 en 2024 met een oplossing via individuele bijzondere bijstand. Hiervoor is een handelingsperspectief geboden.

Fase 2: Gemeenten helpen het rijk in 2025, 2026 en 2027 met (de uitvoering van) de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek.

Fase 3: Vanaf 2028 is door de Belastingdienst een definitieve oplossing voorzien via de fiscaliteit (deinkomstenbelasting).

De beleidsregels die nu voorliggen hebben betrekking op fase 2, de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek (Wtrap). Deze tijdelijke wet is op 1 januari 2025 in werking getreden. De wet is een aparte regeling binnen de Participatiewet en biedt de wettelijke grondslag om de bij de Belastingdienst bekende huishoudens met alleenverdienersproblematiek over de jaren 2025, 2026 en 2027 ambtshalve een vaste tegemoetkoming te betalen. De vaste tegemoetkoming wordt jaarlijks bij ministeriële regeling vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Voor het kalenderjaar 2025 is de tegemoetkoming vastgesteld op € 1.000, - per huishouden. Het Inlichtingenbureau deelt de bij de Belastingdienst bekende Burgerservicenummers van de meestverdienende partner van de betrokken huishoudens via het gegevensportaal met onze gemeente. Huishoudens waarvan onze gemeente het vermoeden heeft dat zij tot de doelgroep behoren kunnen uitgenodigd worden om een aanvraag voor de vaste tegemoetkoming te doen. Huishoudens die zelf het vermoeden hebben tot de doelgroep te behoren kunnen op eigen initiatief een aanvraag doen (zogenaamde zelf-melders).

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Alleenverdiener: Het begrip 'alleenverdiener' in deze beleidsregels is bedoeld om huishoudens te identificeren die financieel benadeeld worden door de afbouw van belastingvoordelen, zoals de dubbele algemene heffingskorting. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer beide partners in een huishouden niet hetzelfde inkomen genereren uit een uitkering, maar de belastingvoordelen niet volledig kunnen worden benut door de hoogte van het gezamenlijke inkomen. Het verschil tussen het netto-inkomen van een alleenverdiener en een vergelijkbaar huishouden is de kern van de regeling.

Huishouden: In dit geval wordt het begrip 'huishouden' specifiek gedefinieerd als twee personen die fiscaal en voor toeslagen als partners worden beschouwd. Dit sluit aan bij de wettelijke definities en zorgt voor duidelijkheid bij de toepassing van de regeling.

Vaste tegemoetkoming: Dit is het bedrag dat voor de jaren 2025, 2026 en 2027 beschikbaar wordt gesteld om de alleenverdienersproblematiek te verlichten. De hoogte van de tegemoetkoming wordt jaarlijks vastgesteld via een ministeriële regeling. De regeling is bedoeld om huishoudens financieel te ondersteunen in de periode waarin deze problematiek speelt.

Artikel 2 Ambtshalve toekenning

In dit artikel wordt geregeld dat de gemeente de tegemoetkoming automatisch toekent aan huishoudens waarvan het Burgerservicenummer van de meestverdienende partner is verstrekt. Dit betekent dat huishoudens die voldoen aan de voorwaarden, geen aanvraag hoeven in te dienen. Dit maakt de regeling eenvoudiger en toegankelijker voor degenen die er recht op hebben.

Artikel 3 Aanvraag op uitnodiging

Dit artikel regelt dat het huishouden actief uitnodigt om een aanvraag voor de vaste tegemoetkoming in te dienen, wanneer zij mogelijk in aanmerking komen maar nog geen aanvraag hebben gedaan. Deze uitnodiging vindt plaats op basis van gegevens die bij de gemeente bekend zijn.

De uitnodiging is bedoeld voor huishoudens waarvan het Burgerservicenummer van de meestverdienende partner niet is verstrekt op grond van artikel 78gg, vijfde lid, van de Participatiewet. Hierdoor is het huishouden niet automatisch meegenomen in de ambtshalve beoordeling. Als het college op basis van beschikbare gegevens vermoedt dat het huishouden recht heeft op de tegemoetkoming, en de meestverdienende partner staat ingeschreven in de gemeente, dan wordt het huishouden uitgenodigd om alsnog een aanvraag in te dienen.

Artikel 4 Aanvraag zelfmelder

Dit artikel biedt huishoudens die geen ambtshalve tegemoetkoming ontvangen de mogelijkheid om zelf een aanvraag in te dienen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de gegevens van de meestverdienende partner niet bekend zijn bij de gemeente. De aanvraag is vormvrij en kan desgewenst worden ingediend met hulp van een verwijzer, zoals een sociaal raadsman/-vrouw, een hulpverlener of een Regisseur van de gemeente. Voorafgaand aan een formele aanvraag wordt telefonisch contact met de gemeente aanbevolen, zodat beoordeeld kan worden of het zinvol is om een aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige aanvragen en draagt bij aan een doelmatige uitvoering.

Het college beoordeelt de aanvraag op basis van objectieve criteria, waaronder het inkomen en de partnerschapsrelatie, zodat de tegemoetkoming terechtkomt bij de huishoudens die voor de regeling in aanmerking komen.

Artikel 5 Toekenning

Dit artikel beschrijft dat de tegemoetkoming per kalenderjaar in één keer wordt toegekend en voor het gehele bedrag. Dit geeft zowel de aanvrager als de gemeente duidelijkheid over het proces en zorgt ervoor dat de financiële ondersteuning op een efficiënte manier wordt verstrekt.

Artikel 6 Verstrekking

De verstrekking van de vaste tegemoetkoming gebeurt in één keer. Indien een huishouden verhuist, blijft de verstrekking doorlopen. Dit zorgt ervoor dat verhuizende huishoudens niet onterecht hun tegemoetkoming verliezen, zolang zij voldoen aan de voorwaarden van de regeling.